

SPRAWOZDANIE

KOMITETU C. K. TOWARZYSTWA ROLNICZEGO

KRAKOWSKIEGO

ZA ROK 1892.

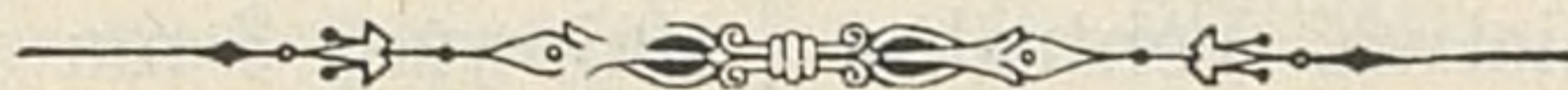

KRAKÓW.
NAKŁADEM TOWARZYSTWA ROLNICZEGO KRAKOWSKIEGO
Czcionkami drukarni A. Słomskiego i Sp. w Krakowie.
1893.

SPRAWOZDANIE

z czynności Komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego

za czas od Zebrania ogólnego, odbytego w dniu 17 Czerwca 1892 r.

Rok ubiegły zaliczyć należy do względnie pomyślnych i korzystnych dla ogólnego rozwoju stosunków rolniczych naszego kraju, albowiem dzięki uchwalonym przez wys. Sejm krajowy *ustawom o popieraniu hodowli bydła* otwiera się z nim nowa era dla tak ważnej gałęzi produkcji rolniczej, stanowiącej bądź co bądź jeszcze na czas długi podstawę i rdzeń bogactwa narodowego. Komitet, wezwany przez Wydział krajowy do współdziałania w czynnościach, mających na celu wprowadzenie w życie ustawy o licencyonowaniu buhai gminnych, wypracował zarys przepisów wykonawczych, uwzględniający stosunki i potrzeby ekonomiczne zachodnich powiatów.

Podobnie przedłożył komitet Wydziałowi krajowemu projekt użycia uchwalonych przez wys. Sejm i spodziewanych w równej wysokości od w. Rządu subwencji na podniesienie hodowli bydła w naszym kraju. Odwołując się co do szczegółów obu tych doniosłych kroków organizacyjnych na sprawozdanie Sekcyi hodowlanej, nadmieniamy jedynie, że wywołały one już dotąd zarówno w komitecie, jak w jego Sekcyi hodowlanej, cały szereg nowych czynności, których liczba w przyszłości niezawodnie znacznie się jeszcze wzmoże; gdyż komitet wraz z Towarzystwami okręgowymi, spełniać będą najważniejsze funkcje organów wykonawczych oraz władzy nadzorującej należyte wykonywanie przepisów ustawy.

Jako drugi bardzo dodatni dla rolnictwa krajowego fakt podnieść należy, utworzenie wreszcie w ubiegłym roku przez c. k. Rząd przy ministerstwie rolnictwa posady *inspektora kultury krajowej dla Galicyi*, którego zadaniem ma być fachowe współdziałanie przy załatwianiu wszystkich rolnictwa krajowego dotyczących spraw i czynności rządowych. W uznaniu wielkiej użyteczności i wysokiego znaczenia nowo-utworzonego inspektoratu, poczuwa się Komitet do obowiązku wyrażenia na tem miejscu w. Rządowi i naszej reprezentacji poselskiej w Radzie pań-

stwa szczerzej podziękować za ten objaw pieczołowitości około podniesienia zagrożonych interesów rolniczego stanu. Czynimy to tem chętniej, że na godność powyższą powołano byłego II-go Wiceprezesa naszego Towarzystwa p. radcę rządowego *Władysława Struszkiewicza*, którego zasługi i wielką gorliwość w popieraniu spraw Towarzystwa, uznało tak zaszczytnie zeszłoroczne Ogólne Zgromadzenie, zaliczając go w poczet honorowych członków krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Również w roku ubiegłym powiodło się wreszcie Komitetowi po długoletnich bezskutecznych usiłowaniach uzyskać od w. Rządu po raz pierwszy *stałą roczną subwencyę 500 złr. na wydawnictwo organu Towarzystwa „Tygodnika rolniczego“*. Chociaż przyznana kwota nie czyni jeszcze zadość słusznym wymaganiom, jakie ze względu na kosztowność wydawnictwa i szczupłość własnych dochodów, Towarzystwo nasze rościć sobie może, to przecież będzie ona stanowić znaczną ulgę dla skromnego budżetu naszego i pozwoli na stopniowe wprowadzenie pewnych ulepszeń w Tygodniku, zależnych w pewnej części od rozporządzalnych środków finansowych. Nie tracimy jednak nadziei, że w. Rząd zechce w przyszłości podnieść przyznaną subwencyę przynajmniej do tej wysokości, w jakiej pobiera ją od szeregu lat c. k. Galic. Towarzystwo Gospodarskie na wydawnictwo swojego organu.

W końcu przyniósł nam rok ubiegły zapowiedź pomyślnego rozwiązania tak ważnej dla rozwoju produkcji rolniczej sprawy, jaką jest systematyczna akcja kraju *w sprawie budowy sieci kolei lokalnych w Galicyi*. W odpowiedzi na kwestyonaryusz Wydziału krajowego wypracowała najpierw specjalna przez komitet wybrana komisya obszerny memoriał, zawierający opinię Komitetu o najważniejszych projektowanych liniach kolejowych w zachodniej części kraju; gdy zaś w dalszym ciągu Wydział krajowy

zwołał w lipcu z. r. ankietę kolejową do Lwowa, wysłał Komitet do niej dwóch swoich delegatów, z których jeden wybrany też został referentem Sekcyi finansowej i współreferentem pełnej ankiety. Gdy projekt ustawy krajowej o popieraniu kolei lokalnych przez kraj wniesiony być ma już na wiosennej sesyi tegorocznej i spodziewać się wolno, że pomyślnie załatwienie tej sprawy nie dozna zwłoki, — podnieść już dzisiaj możemy niezmiernie korzyści, jakie przypadną w udziale w pierwszym rządzie producentom płodów rolniczych z nowo powstać mających tanich dróg komunikacyjnych. Jak dalece niskie koszta transportu decydujący wpływ wywierają na podniesienie renty z ziemi i jej wartość sprzedażną, o tem chyba wspominać nie potrzeba, skoro właśnie rolnicy zmuszeni są przewozić najcięższe i największą objętość w stosunku do wartości mające produkta. Wspomnieć się godzi, że w słusznym ocenieniu tego olbrzymiego znaczenia drobnych kolei lokalnych dla rozwoju rolnictwa, centralne niemieckie Towarzystwo rolnicze podjęło również w lutym 1892 r. inicjatywę w sprawie silniejszego popierania takich linii przez państwo, a wynikiem tych starań było wydanie przez Sejm pruski w tymże roku ustawy o kolejach powiatowych (trzeciorzędnych), mogącej ustawodawstwu austriackiemu służyć do pewnego stopnia za wzór, w jaki sposób powstawanie tych najdrobniejszych linii ułatwiać należy.

Wspomnieć wreszcie należy, że z łona Komitetu wybrana została dla sprawy przyszłorocznej *Wystawy krajowej we Lwowie* osobna Komisya wystawowa, której zadaniem jest ułatwić *rolnikom*, a przede wszystkim *włościanom* zachodniej części kraju obesłanie wystawy w działach, obejmujących produkcję i przemysł rolniczy. Komisya ta otrzymała od Dyrekcyi wystawy szeroki i samodzielny zakres działania i rozpoczęła już przygotawcze czynności celem zapewnienia sobie współdziałania i pomocy z grona obywatelstwa wiejskiego we wszystkich powiatach, na które rozciąga się działalność krakowskiego Towarzystwa rolniczego.

Komitet w tym przeciągu czasu odbył posiedzeń zwyczajnych 8, nadzwyczajne 1 i narad w kwestyach specjalnych 3. Liczba pism nadesłanych Komitetowi i ztąd wysłanych do różnych władz i osób wynosi 956, okólników 13, urgensów 18.

Komitet załatwił uchwały Zebrania ogólnego w sposób następujący:

W myśl **Uchwały I-szej** Zebrania ogólnego 1892 r. opiewającej:

„Ogólne Zgromadzenie krak. Towarzystwa rolniczego uchwała:

„I. Poleca się Komitetowi, by wniósł petycę do Izby Deput. i Koła polskiego z żądaniem: a) zmiany postanowienia o udziale krajów koronnych w tym duchu, by udział ten przyznano krajom w podatku gruntowym i domowym, b) zmiany projektu o podatku zarobkowym

w tym kierunku, by przemysł rolniczy i przemysł domowy przez włościan wykonywany, został ile możności od podatku tego zwolniony.

„II. Poleca się Komitetowi, by użył wszelkich możliwych środków przeprowadzenia tylokrotnie żądanej reformy podatku od spadków w duchu równomiernego rozkładu ciężaru tego między własność nieruchomą i kapitał ruchomy“.

Oдноśne petycyce wniesione zostały do Izby deputowanych i Koła polskiego z żądaniem zmian w projektach podatkowych w myśl życzeń, zawartych w uchwałach Ogólnego Zgromadzenia.

Uchwała II.

Ogólne Zebranie raczy uchwalić następujący dodatek do §. 18. Statutu Towarzystwa:

„Tak złożony Komitet ma prawo uzupełniania się najwyżej 3-ma jeszcze członkami na lat 3. większością głosów powoływany“.

Kooptowani zostali na lat 3. pp.: Prof. Dr. Leopold Adametz i Dr. Julian Dunin Brzeziński, wybór trzeciego członka został na razie odroczony.

Uchwała III.

Komitet wysłał do Rady Państwa i Koła polskiego w Wiedniu petycę, by spowodowało rząd do wyznaczenia w najbliższym czasie dostatecznej subwencji, celem zbadania projektu kanału między Wisłą, Odrą i Dunajem. Petycyca w sprawie budowy kanału łączącego Wisłę z Odrą, wniesioną została do Izby Deputowanych z żądaniem, by Skarb państwa poparł finansowo sprawę budowy kanałów wodnych, a w szczególności uczynił zależnem udzielenie koncesyi na budowę kanału Łabsko-Odrzańskiego od równoczesnego podjęcia budowy kanału Odrzańsko-Wiślańskiego.

Uchwała IV.

„Ogólne Zebranie członków c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego poleca swojemu Komitetowi, ażeby udał się do Wysokiego Sejmu krajowego, o powzięcie energicznej inicjatywy w sprawach najważniejszych, obchodzących rozwój kultury krajowej, za przykładem działalności władz krajowych w innych państwach; albowiem w tych sprawach inicjatywa prywatnych do żadnego wydatnego rezultatu nie doprowadzi; a mianowicie:

1) Co do wyszukania i użycia środków tępienia myszy polnych lub owadów w lasach i sadach.

2) Wprowadzenia w rzeczywiste wykonanie ustawy o niszczeniu ostu kaniarki i innych chwastów, których nasienie wiatr przenosi na sąsiednie grunta.

3) Regulacja strumyków i rzek górskich, rozpoczynając tę robotę tam, gdzie władze zostaną chętnie poparte przez właścicieli brzegów.

4) Rozpoczęcie drenowania na szerszą skalę w spo-

SPRAWOZDANIE

z czynności Sekcji hodowlanej

za rok 1892.

Sekcja hodowlana odbyła w przeciągu roku 1892 7 posiedzeń, załatwiła główniejszych spraw 41.

Do szeregu większych prac wypada zaliczać w pierwszym rzędzie wypracowanie postulatu do Wys. Ministerstwa rolnictwa — opartego na postulatach poj. Tow. rolniczych okręg. — proszący o udzielenie następujących subwencji, mianowicie:

a) Na zakupno buhai	12.055 zlr.
b) „ premiowanie bydła włościańskiego	2.950 „
c) „ utworzenie obór zarodowych	8.000 „
d) „ „ cielecarni	4.000 „
e) „ administracye i pensye Inspektora	2.000 „
f) „ drobny inwentarz	3.160 „
Razem	32.165 zlr.

Wysokie Ministerstwo rolnictwa wobec postulatu naszego poprzedniego na rok 1892, w którym proszono o udzielenie 23.300 zlr., otrzymaliśmy 6.900 zlr.

Według uchwały komitetu kwota 6.900 zlr. zużyta została w następujący sposób:

a) Zakupno buhaja rasy krajowej	200 zlr.
b) Dodatek na zakupno buhaja rasy Pinzgau	50 „
c) Zakupno buhai na stacye	3.500 „
d) Premiowanie bydła włościańskiego	1.150 „
e) Asekuracya bydła w stajniach zarodowych	100 „
f) Na założenie chlewni zarodowej	250 „
g) „ zakupno knurów na stacyi włośc. za pośred. Tow. okręg.	450 „
h) Na zakupno baranów rozplodowych ewentualnie utworzenie pep. zarodowej	200 „
i) Pensya Inspektora z kosztami objazdów	1.000 „
Razem	6.900 zlr.

Kwoty wymienione pod *c*, *d* i *g* w następujący sposób pojedynczem Tow. roln. okręg. udzielano:

	<i>c</i>	<i>i</i>	<i>d</i>	<i>g</i>	
1. Biała	300		40	=	340 zlr.
2. Wadowice	200		30	=	230 „
3. Kraków	500		60	=	560 „
4. Wieliczka	750		60	=	810 „
5. Bochnia	300		30	=	330 „
6. Brzesko	200			=	200 „
7. Tarnów	500		35	=	535 „
8. Rzeszów	600		60	=	660 „
9. Jasło	300		35	=	335 „
10. Mielec	600		60	=	660 „
11. Sącz	400		40	=	440 „
Razem	4650		450	=	5100 zlr.

Z subwencji krajowej, która według sankcyonowanej uchwały Wysokiego Sejmu kraj. wynosi przez lat 10 rocznie 30.000 zlr. na cały kraj — pierwsza półroczna rata w kwocie 5.000 zlr. przypadła dla funduszów hod. c. k. Tow. rolniczego krakowskiego — Wysoki Wydział kraj. reskryptem z dnia 17. Maja 1892 r., c. k. Tow. roln. krak. powiadomił, iż z kwoty 30.000 zlr. — na cele hodowlane przypadnie na c. k. Tow. gospodarcze we Lwowie 20.000 i na c. k. Tow. roln. krakowsk. 10.000 zlr. rocznie.

Zużycie tej kwoty było następujące:

Na utworzenie obór półkrwi:

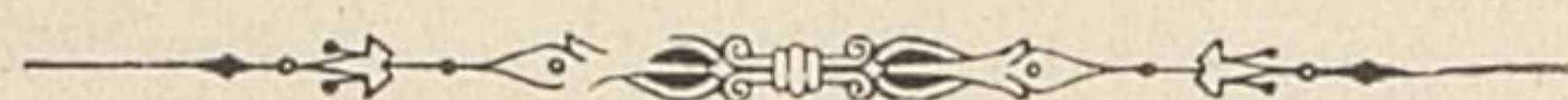
- a) Zakupno 5 buhai oryginalnych rasy Oldenburskiej wraz z kosztami sprowadzenia 2.000 zlr.
- b) Zakupno 5 buhai oryginalnych rasy Simmenthalskiej wraz z koszt. sprowadzenia 2.500 „
- c) Koszta komisji i administracya 500 zlr.

Buhaje rasy Oldenburskiej otrzymali:

F. Szybalski, Morawica, — Mieczysław Artwiński, Kliszowa, — Władysław Haller, Polanka, — Ludwik Mięta, Zdrohei — Adolf Dobrzyński, Zakrzów.

Buhaje rasy Simmenthalskiej otrzymali:

Feliks Skrochowski, Ropa, — Kazimierz Baltaziński, Jasień, — Stanisław Biechoński, Żarnowiec, — Władysław Rygier, Zimna-woda, — Adam Fink, Komorniki.

WYKAZ.

Stan obór zarodowych subwencyonowanych z końcem 1892 roku.

Nr. obory zarodowej	Właściciel obory zarodowej	Miejscowość	R a s a	Liczba sztuk całej obory zarodowej							Liczba sztuk własnością Komitetu będących				Waga w kilogramach		M l e c z n o ś ć			UWAGA		
				Krowy dojne	Jadłowice cielne	Cieliczki	Buhaje rozpłodniki	Buhaje wyżej roku	Buhajki młodsze roku	Ogółem	Buhaje rozpłodniki	Krowy dojne	Jadłowki	Ogółem	przeciętna krów	Rozpłodnika	przeciętna roczna litrów	dzienna litrów	dziennie na 100 klg. żywej wagi litrów			
I	Dr. Czecz Herman	Kozy	Krajowa bułeczkwata	16	2	10	1	2	5	36	1	9	—	10	401	450	na cielę rachowano 450 litr. (od dziesięciu krów)	1292	3,5	0,87		
II	Czecz Karol	Bierzanów	Krajowa bułeczkwata	4	1	1	1	1	1	9	1	4	2	7	390	745	na cielę rachowano 450 litr. (od czterech krów)	1425	3,9	1,0		
VI	Rudnicki Kazimierz	Łukawica	Pinzgau-Pongau	4	3	2	1	2	2	14	1	4	4	9	372	680	na cielę rachowano 500 litr. (od czterech krów)	1449	4,0	1,08		
VII	Dr. Niedzielski Stanisław	Sledziejowice	Oldenburg	4	—	2	2	3	2	13	1	1	—	2	487	Waltram 650 Dekameron 850	na cielę rachowano 600 litr. (od czterech krów)	2351	6,4	1,3		
VIII	z Rudna Rudziński Oskar	Osiek	Oldenburg	4	—	1	1	—	—	6	1	2	—	3	470	715	na cielę rachowano 600 litr. (od trzech krów)	1593	4,36	0,93		
IX	Homolacs Wilhelm	Gnojnik	Simmenthal	8	2	6	1	2	3	22	1	1	—	2	553	500	na cielę rachowano 650 litr. (od ośmiu krów)	1589	4,35	0,8		
X	Dolański Stanisław	Baranów	Oldenburg	4	—	2	1	—	2	9	1	1	—	2	550	750	na cielę rachowano 600 litr. (od czterech krów)	2060	5,64	1,03		
			Razem . .	44	8	24	8	10	15	109	7	22	6	35								

Obora rasy Pinzgau w Łękach w roku 1892 została zwinięta.

sób, jak to Francya i Niemcy wykonują, rozpoczynając to dzieło tak ważne i potrzebne również tam, gdzie większość posiadaczy gruntów chętnie potrzebne ofiary poniesie“.

Co do punktu 1) t. j. tępienia myszy przedstawiony zostanie Szanownemu Zgromadzeniu odnośny wniosek.

Co do punktu 2) i 4) Komitet polecił ponowne zbadanie tych spraw osobnej Komisji; nie chciał bowiem działać dorywczo w kwestjach podnoszonych już poprzednio bezskutecznie.

Nareszcie co do punktu, 3 uważał Komitet, iż ten znajduje załatwienie w dotychczasowych ustawach i w praktykowanym już sposobie postępowania.

Uchwała V:

„Zgromadzenie uchwała przystąpić imieniem Towarzystwa rolniczego z czterema udziałami do Związku handlowego Kółek rolniczych w Krakowie.

Przystąpiono z udziałami 4. t. j. z kwotą 101 zhr. w. a.

Uchwała VI.

„Zgromadzenie uznaje potrzebę utworzenia biura kolejowo-taryfowego przy Wydziale krajowym, jako stałego organu, mającego zbierać i udzielać informacji w sprawach taryfowych, celem skutecznej obrony interesów rolnictwa i poleca Komitetowi wnieść w tej sprawie petycję do Sejmu i Wydziału krajowego“.

W obec rozpoczętej akcji krajowej w kierunku budowy sieci kolei lokalnych i utworzenia przy tej sposobności krajowej Rady kolejowej i biura kolejowego przy Wydziale krajowym, Komitet wziął udział przez Delegatów w ankiecie o kolejach lokalnych, a sprawę przez Zebranie ogólne poleconą, poruszy dopiero z chwilą gdy Wydział krajowy przystąpi do organizacji Biura kolejowego.

W protokółach posiedzeń i dzienniku podawczym biura Komitetu zapisano i załatwiono sprawy następujące:

1. Na delegata do mającej się dnia 12. lipca 1892 odbyć we Lwowie na żądanie Wydziału krajowego ankiety w sprawach kolejowych, zaproszono pp.: Prof. Dra Juliusza Leo i Radcę Władysława Struszkiewicza.

2. Na żądanie c. i k. Intendentury wojskowej w Krakowie, oparte na rozporządzeniu ministeryalnym, mianowano stałymi biegłymi czyli doradcami do czynności Intendentury w kierunku zaopatrywania potrzeb armii dla Krakowa pp.: Andrzeja hr. Potockiego i Władysława Żeleńskiego, dla Rzeszowa pp.: Ignacego Gumin-skiego i Kazimierza Dolińskiego.

3. Przedstawiony przez p. Dra Mieczysława Piotrowskiego program wykładów z dziedziny gospodar-

stwa o rybołostwie, jakie odbyć zamierza w powiatach zachodnich, przyjął Komitet do zatwierdzającej wiadomości.

4. Na wniesioną przez p. Jenika prośbę o udzielenie 1000 zhr. na koszt uzyskania patentu na wynaleziony przez proszącego deflegmator nowej konstrukcyi, rokujący rzekomo gorzelniom rolniczym zwłaszcza dwuhektolitrowym znamienite korzyści, postanowił Komitet: dla braku funduszu odpowiedzieć odmownie a przytem nadmienić, że gdyby się powiodło p. Jenikowi uzyskać od Wydziału krajowego pozwolenie wypróbowania w gorzelni Dublańskiej użyteczności wynalezionego ulepszenia, to po pomyślnej próbie łatwo byłoby uzyskać i przywilej.

5. Do asystowania przy mającej odbyć się w Krzeszowicach próbie nowej amerykańskiej żniwiarki samowiązającej wydelegowano p. Lippomana.

6. Wskutek zawiadomienia od Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych o mającym się odbyć w Krakowie w październiku zjeździe ogólnym, delegatów Kółek wydelegował Komitet pp. Sandoza, Czecha i Żeleńskiego do narady z Komitetem zjazdu, wybranym z łona Zarządu powiatowego Kółek, z Rady miejskiej, szczególnie co do decyzji, czy w czasie zjazdu ma być urządzoną lub nie wystawa bydła włościańskiego z premiowaniem i pod czyjem kierownictwem.

7. Nadesłaną przez Towarzystwo rolnicze okręgowe w Wieliczce petycję w sprawie regulacji waluty, przesłano Kołu polskiemu w Wiedniu do poparcia.

8. Wydziałowi krajowemu przesłano projekt użycia przyznanej subwencji krajowej na hodowlę bydła na II półrocze za r. 1892.

9. Nadesłaną przez Wydział krajowy uchwałę Sejmu krajowego z d. 6 kwietnia 1892 w sprawie regulacji i melioracji w Galicyi zachodniej, rozesłano w odpisie Towarzystwom rolniczym okręgowym.

10. Do c. k. Ministerstw rolnictwa, handlu i spraw wewnętrznych przesłano poparcie petycji Towarzystwa rolniczego w Styryi w sprawie zamknięcia nadal granicy rumuńskiej dla przewozu bydła.

11. W rocznym egzaminie uczniów szkoły rolniczej w Kobiernicach wziął komitet udział przez wysłanie swego delegata.

12. Do zawiązania się komitetu wystawy, mającej się odbyć w roku 1894 we Lwowie, zamianował komitet 4 delegatów.

13. Zarządowi magazynów wojskowych w Krakowie, Tarnowie i Rzeszowie przesłano daty co do zbiorów ziemiopłodów.

14. Rozesłano okólnik do c. k. Starostw, Wydziałów Rad powiatowych i Towarzystw rolniczych okręgowych, upraszając, by p. Różańskiemu przyszedli w pomoc przy odbyć mających się przez niego wykładach wędrownych z działu sadownictwa i pszczelnictwa.

15. Nadesłane obwieszczenia i awiza przez I i 10 korpus o potrzebach dla wojska ogłaszano w *Tygodniku rolniczym*.

16. Nadesłane przez c. k. Namiestnictwo obwieszczenia dotyczące zarazy u bydła i nierogacizny oraz o przewozie za granicę kraju, ogłaszano w *Tygodniku rolniczym*.

17. Do Prezydium c. k. Namiestnictwa wystosowano odezwę, aby obadwa krajowe Towarzystwa rolnicze były reprezentowane w Komitecie dla spraw chowu koni.

18. W sprawie zakupu otrąb z magazynów wojskowych pośredniczył Komitet pomiędzy Zarządem magazynów a właścicielami ziemskimi.

19. Skutkiem przedstawienia Towarzystwa rolniczego okręgowego w Jaśle w sprawie, że c. k. Starostwa nie zawsze dość wcześnie wzywają Towarzystwa okręgowe do wzięcia przez delegowanych swoich udziału w komisjach karczunkowych, wniósł Komitet podanie do c. k. Namiestnictwa z prośbą, aby zaleciło odnośnym c. k. Starostwom, by zechciały zawiadamiać Komitet zawczasu o miejscu i terminie odbywać się mających w sprawach karczunkowych komisji.

20. Na wniesione przez Komitet do Wydziału krajowego podanie o udzielenie z funduszu dyspozycyjnego 500 złr. w. a. jednorazowej subwencji na pokrycie niedoboru, otrzymał Komitet odpowiedź odmowną.

21. C. k. Ministerstwu przesłano sprawozdanie rachunkowe z użycia subwencji ministeryalnej na cele statystyczne za r. 1892; oraz otrzymano absolutorium za r. 1891.

22. Do sprawy spornej pomiędzy p. Mojżeszem Laubą a Towarzystwem Ubezpieczeń w Krakowie, mianował Komitet superarbitrem p. Emila Serkowskiego, nadzinięra w Podgórzu.

23. Wniesiono do Wydziału krajowego petycję o podniesienie subwencji krajowej na potrzeby Towarzystwa z 3000 na 5000 złr.

24. Wniesiono również petycję do Wydziału krajowego o udzielenie 600 złr. subwencji na wydawnictwo *Tygodnika rolniczego*.

25. W *Tygodniku rolniczym* ogłoszono rozporządzenie c. k. Ministerstwa skarbu, dotyczące sprzedaży kainitu w kopalni Kałuskiej.

26. W myśl rozporządzenia c. k. Namiestnictwa zamianowano dla każdego okręgu Sądu powiatowego, po 4 członków, jako biegłych znawców do sprawy zarazy płucnej u bydła.

27. Nadesłaną przez Towarzystwo rolnicze węgierskie petycję, dotyczącą zniesienia ceny soli dla bydła, wysłaną do kr. Ministerstwa skarbu w Węgrzech, przesłano do c. k. Ministerstwa Skarbu i rolnictwa z poparciem, oraz do wszystkich Towarzystw rolniczych monarchii, żądając poparcia.

28. Wniesiono do Rady Państwa i Koła polskiego w Wiedniu poparcie petycji Towarzystwa rolniczego w Styryi w sprawie fabrykacji sztucznego masła.

29. Wniesiono do Wydziału krajowego odpowiedź w sprawie użyteczności składów publicznych krajowych na płody rolnicze i spirytus, oraz co do ewentualnej potrzeby rozszerzenia tychże.

30. Nadesłane przez c. k. Jeneralną Dyрекcyę kolei skarbowych rozporządzenie, dotyczące przewozu nwozów handlowych, ogłoszono w *Tygodniku rolniczym* i gazetach politycznych dla wiadomości stron interesowanych.

31. W myśl uchwały Sejmu krajowego z d. 8 kwietnia 1892 w sprawie brania udziału w posiedzeniach Zarządu głównego Towarzystwa kółek rolniczych przez Delegatów obu Towarzystw rolniczych, upoważniono p. sekretarza Towarzystwa, jako delegowanego z ramienia Komitetu do brania udziału w obradach Zarządu głów., by w razie niemożności udania się na posiedzenie do Lwowa, zaprosił jako zastępcę swego p. Jana Amborskiego, nauczyciela literatury francuskiej w Uniwersytecie lwowskim, zawiadamiając o tem równocześnie Zarząd główny.

32. C. k. Starostwu w Chrzanowie przesłano opinią co do prowadzenia administracji dóbr Czatkowice i Zabierzów.

33. Przesłano w odpisie delegatom Komitetu re-skrypt c. k. Ministerswa rolnictwa, określający atrybucye i obowiązki znawców, do udziału w czynnościach c. i k. intendenty przy zakupie potrzeb dla armii.

34. Do Komitetu wykonawczego wystawy krajowej; w r. 1894 we Lwowie odbyć się mającej, mianował Komitet z ramienia swego pp. Wice-Prezesa Homolacsa i Andrzeja hr. Potockiego, członka Komitetu.

35. Do Komisji wystawy, odbyć się mającej w r. 1894 we Lwowie, wybrano osobną Komisję dla zachodniej części Galicyi, do której wybrano jako Przewodniczącego Andrzeja hr. Potockiego, jako zastępcę przewodniczącego p. Stanisława Homolacsa, oraz pp. Stanisława Jędrzejowicza, Karola Czecha, Prof. Dra Juliusza Leo, Zdzisława hr. Tarnowskiego i Alfonsa Lippomana, jako Referenta.

36. Wydziałowi krajowemu przesłano projekt użycia subwencji krajowej przeznaczonej na hodowlę bydła a mianowicie:

- a) Na premiowanie krów i jałówek,
 - b) jałownika wyżej roku,
 - c) buhai wyżej 1 $\frac{1}{4}$ roku,
 - d) premiowanie bydła włościańskiego na wystawach okręgowych w stosunku 45—55% kwot subwencyjnych;
- na obory zarodowe pół-krwi 35—45% ;
na administrację funduszków 5—10%.

Przesłano również Wydziałowi krajowemu „Zasady premiowania krów, jałówek i jałownika wyżej roku; ogólne postanowienia co do premiowania buhai; zasady premiowania buhai; o tworzeniu obór zarodowych; projekt przepisów wykonawczych do ustawy z d. 20 lipca 1892 roku o licencyonowaniu buhai gminnych (Dz. ust. i rozp. kraj. Nr. 51).

37. C. k. Ministerstwu rolnictwa i c. k. Namiestnictwu przedstawiono p. Prof. Dra Leopolda Adametza, jako osobistość najodpowiedniejszą do opracowania dzieła o „rasach bydła krajowego“.

38. Do Wydziału krajowego przesłano sprawozdania rachunkowe z użycia subwencji krajowej 5000 Złr., udzielonej na zakupno buhai w r. 1892 i z udzielonej kwoty 3000 złr. na potrzeby Towarzystwa.

39. Otrzymane od Wydziału krajowego pismo w sprawie tępienia pędraka chrząszcza majowego zapomocą Muskardyny, w którym Wydział krajowy zażądał podania imion tych rolników, którzyby zechcieli się podjąć przeprowadzenia doświadczeń, przesłano Wydziałom Towarzystw rolniczych okręgowych w odpisie dla powiadomienia obywateli w swoich okręgach.

40. C. k. Namiestnictwu przesłano sprawozdanie weterynaryjne za r. 1892 oraz wykazy stacyj buhai, obór zarodowych funduszowych i pepinier owiec.

41. Również C. k. Namiestnictwu przesłano wyczerpujące sprawozdanie z r. 1892 z czynności nauczycieli wędrownych pp. Jana Rózańskiego i Dr. Mieczysława Piotrowskiego.

42. Przesłano w c. k. Namiestnictwu projekt użycia przyznanej na r. 1893 subwencji ministerjalnej na wykłady wędrowne.

43. Podanie Galicyjskiego akcyjnego Towarzystwa handlowego we Lwowie przeciw nowemu rozporządzeniu skarbowemu, by podania wnoszone do c. k. Starostw o świadectwa kwalifikacyjne do uzyskania kainitu, z c. k. kopalni w Kałuszu, opatrzone były stępem 50° centowym, poparto u c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu; na co otrzymano odmowną odpowiedź.

44. Na pismo Rady powiatowej w Chrzanowie w sprawie wyjednania subwencji krajowej dla właściciela cegielni, który podjąłby się do dostarczania rurek drenowych, pod warunkami przez Wydział krajowy ustanowionemi, odpowiedziano, że przeznaczone na ten cel na r. b. subwencye już są rozdane; Rada powiatowa w Chrzanowie będzie mogła w r. przyszłym we własnym zakresie działania sprawę niniejszą bezpośrednio z Wydziałem krajowym załatwić.

45. Do wystosowania odpowiedzi na nadesłany przez Towarzystwo rolnicze we Frakfurcie nad Menem kwestyonarz, co do istniejących w kraju naszym szkół gospodyń wiejskich, przesłano w odpisie tenże do wypełnienia p. Generałowej hr. Zamoyskiej w Zakopanem, która podobną szkołę swoim kosztem utrzymuje, oraz drugi egzemplarz do Towarzystwa rolniczego okręgowego w Jasle z żądaniem, by starało się ile możności dowiedzieć, o podobnej szkole, która ma być założoną w Iwoniczu.

46. Na odezwę Towarzystwa rolniczego okręgowego w Tarnowie w sprawie remont, wystosowano za pytanie, czy Towarzystwo okręgowe posiada odnośne rozporządzenie rządu pruskiego; gdyż aby uzyskać niezachwianą podstawę dla poparcia niniejszego wniosku u odnośnych Władz decydujących, komitet koniecznie posiadać ją musi; oraz oryginalnego rozporządzenia zażądano z Poznania.

47. Na odezwę Wydziału Rady powiatowej w Chrzanowie w sprawie uwzględnienia powiatu Chrzanowskiego przy rozdziale buhai odpowiedziano, że w myśl odnośnego projektu, przedłożonego przez Komitet Wydziałowi krajowemu, licencyowanie buhai rozpocznie się w tamtejszym powiecie w r. 1894.

Zwrócono przytem uwagę Wydziału powiatowego na ułatwienie, jakiego doznałaby czynność licencyowania,

gdyby Wydział zająć się zechciał założeniem Towarzystwa rolniczego okręgowego w powiecie Chrzanowskim.

48. Wysokiemu c. k. Ministerstwu rolnictwa przedłożono postulat subwencyjny na podstawie żądań Towarzystw rolniczych okręgowych na r. 1893 w dziale I.

1. na zakupno buhai dla włościan . . .	12.055 złr.
2. „ premiowanie bydła włościańskiego	2.950 „
3. „ założenie czterech obór zarodowych bydła krajowego, celem uzyskania w jak najkrótszym czasie jak największej liczby reproduktorów . . .	8.000 „
4. Na urządzenie czterech obór do wychowu buhai z zakupowanych cieląt krajowych	4.000 „
5. Na inspekcję i kierownictwo wszystkich spraw hodowlanych	2.000 „
6. Na zakupno knurów	2.260 „
7. „ założenie dwóch pepinier angielskich owiec mięsnych	900 „
Razem	32.165 złr.

W dziale II.

Dla Kółek rolniczych.

a) na wykłady wędrownie z dziedziny rolnictwa	600 złr.
b) na wykłady o uprawie i wyprawie lnu	400 „
	1.000 złr.
a) na wykłady o ogrodnictwie i pszczelnictwie	600 złr.
b) na wykłady o weterynaryi	400 „
c) „ „ o rybołówstwie	400 „
d) „ „ o chmielarstwie	200 „
e) „ „ o koszykarstwie	200 „
f) „ „ na obniżenie ceny nasienia lnu	300 „
Razem	3.100 złr.

49. Na żądanie c. k. Ministerstwa rolnictwa przedstawi Komitet jako stałych korespondentów do przesyłania dat co do stanu zasiewów pp. Henryka Dolańskiego, Władysława Komorowskiego i Władysława Dąbskiego, o ile ci panowie zadania tego podjąć się zechcą.

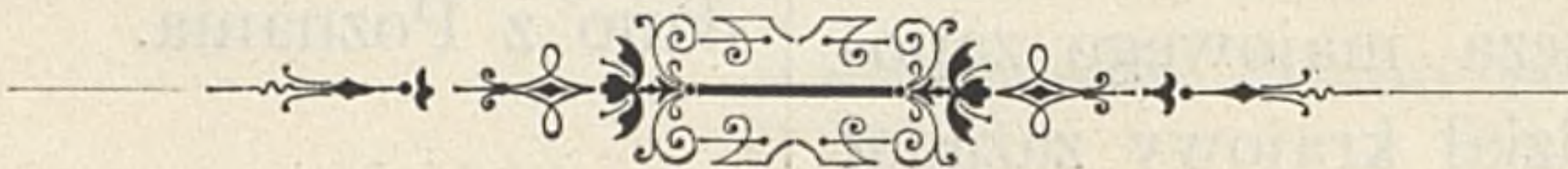
50. Na żądanie p. W. Struszkiewicza, Inspektora kultury krajowej przesłano ceny wyrobu przedziwa.

51. Na żądanie Dyrekcyi Banku krajowego we Lwowie zamianował Komitet cenzurami dla działu wekslowego pp. Bolesława Augustynowicza i Stanisława Polanowskiego.

52. Na podanie Wydziału Rady powiatowej w Wadowicach przedstawione przez p. Seeling w sprawie wcześniejszego rozpoczęcia licencyowania buhai w tamtejszym powiecie, nie jak projektował Komitet Wydziałowi krajowemu w r. 1895., oraz o uwzględnieniu buhai maści czerwono-pstrokatej, — postanowiono zażądać od Rady powiatowej w Wadowicach szczegółowego opracowania zapatrywań i życzeń swoich.

Załatwiono sprawy karczunkowe przez wysłanie delegatów do komisyj w Przyborowie, Czudcu, Januskowicach, Zoni, Damianicach i Jazowsku.

Przez wysłanie lub mianowanie delegatów wziął Komitet udział w Zebraniach ogólnych Towarzystw rolniczych w Cieszynie, Zagrzebiu, Wiedniu, Bernie, Gracu, Opawie, Poznaniu, Gorycyi Klagenfurcie i Salzburgu; oraz w kongresie leśników austriackich w Wiedniu Towarzystwa gospodarskiego Galicyjskiego, krajowego Towarzystwa leśnego Galicyjskiego, Towarzystwa gorzelników polskich, oraz w Zebraniach ogólnych Towarzystw rolniczych okręgowych w Wieliczce, Białej, Krakowie, Mielcu, Rzeszowie, Jaśle, Wadowicach, Bochni, Brzesku i w Tarnowie wzięto również udział w Zjeździe delegatów Kółek rolniczych powiatu Krakowskiego i Wielickiego, w posiedzeniach zaś Zarządu głównego Tow. kółek rolniczych bierze Komitet udział przez swojego stałego delegata.

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE

Z UŻYCIA

SUBWENCYJ MINISTERYALNYCH

ORAZ

FUNDUSZÓW

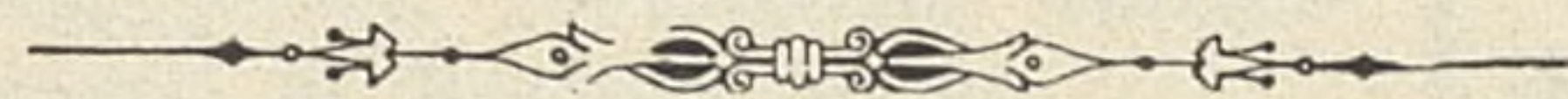
c. k. Towarzystwa Rolniczego Krakowskiego

za rok 1892

i

BUDŻET PRZYCHODÓW i ROZCHODÓW

na rok 1893.

SPRAWOZDANIE RACHUNKOWE
Z SUBWENCYJ MINISTERIALNYCH
 po dzień 31 Grudnia 1892 roku.

Subwencya na podniesienie chowu bydła.								
Dochody			Rozchody			Pozostałość		
	złr.	ct.		złr.	ct.		złr.	ct.
1.	Pozostałość z roku 1891.	4426	25 ¹ / ₂	Towarzystwom rolniczym okręgowym w Mielcu, Rzeszowie po 400 złr. w. a.	800	—		
2.	Subwencya za r. 1892.	6000	—	Towarzystwu rolniczemu okręgowemu w Wieliczce	500	—		
3.	Zwroty	317	98	Towarzystwu rolniczemu okręgowemu w Krakowie i Tarnowie po 350 złr. w. a.	700	—		
				Towarzystwu rolniczemu okręgowemu w Nowym Sączu	250	—		
				Towarzystwom rolniczym okręgowym w Białej, Bochni, Jaśle i Wadowicach po 200 złr.	800	—		
				P. Władysławowi Zukowi-Skarszewskiemu dopłata do zakupu buhaja do obory w Łyczanie	50	—		
				Druki	24	75		
				Asekuracya bydła	85	63		
				Pensya Inspektora bydła fundusowego	1000	—		
				Portorya i koperty	3	70		
				Towarzystwom rolniczym okręgowym w Jaśle, Białej po 300 złr.	600	—		
				Towarzystwom rolniczym okręgowym w Tarnowie i Krakowie po 500 złr. w. a.	1000	—		
				Towarzystwom rolniczym okręgowym w Mielcu i Rzeszowie po 600 złr. w. a.	1200	—		
				Towarzystwu rolniczemu okręgowemu w Nowym Sączu	400	—		
				Towarzystwu rolniczemu okręgowemu w Wieliczce	750	—		
				Zaliczka na zakupno buhaja rasy Simmenthalskiej do obory zarodkowej w Gnojniku	431	13		
				Razem	8595	21	w d. 31 Grudnia 1892 r.	2149 02 ¹ / ₂
	Razem	10744	23 ¹ / ₂					

Subwencya na drobny inwentarz.

Dochody		zlr.	ct.	Rozchody		zlr.	ct.	Pozostałość		zlr.	ct.
1.	Pozostałość . . .	936	62	Towarzystwom rolniczym okręgowym na założenie stacyi knurów							
2.	Subwencya ministeryalna . . .	200	—	w Mielcu	40	—					
				Rzeszowie	40	—					
				Nowym Sączu	40	—					
				Białej	40	—					
				Wieliczce	40	—					
				Tarnowie	40	—					
				Jaśle	40	—					
				Krakowie	40	—					
				Bochni	40	—					
				Brzesku	40	—					
				Jaśle	35	—					
				Białej	40	—					
				Tarnowie	35	—					
				Rzeszowie	60	—					
				Mielcu	60	—					
				N. Sączu	40	—					
				Krakowie	60	—					
				Wieliczce	60	—					
				P. Karolowi Czeczowi za tryką rasy Fryzyjskiej dla pepiniery w Świnnej Porębie	25	—					
				Porto i koperty	1	92					
	Razem . . .	1136	62	Razem . . .	816	92			w d. 31 Grudnia 1892 r.	319	70

Subwencya na uprawę lnu.

1.	Pozostałość z r. 1891	76	90 ¹ / ₂	Zakupiono lnu za	1157	05					
2.	Subwencya	300	—								
3.	Zwrot za sprzedany len	839	50								
	Razem . . .	1216	40 ¹ / ₂	Razem . . .	1157	05			w d. 31 Grudnia 1892 r.	59	04 ¹ / ₂

Subwencya na uprawę roślin pastewnych.

1.	Subwencya ministeryalna	200	—						w d. 31 Grudnia 1892 r.	200	—
	Razem . . .	200	—						Razem . . .	200	—

Subwencye na wykłady wędrowne.

1.	Subwencya ministeryalna	1000	—	P. Janowi Różańskiemu na wykłady z działu sadownictwa i pszczelnictwa	600	—					
				P. Mieczysławowi Piotrowskiemu z działu gospodarstwa stawowego i rybołówstwa	400	—					
	Razem . . .	1000	—	Razem . . .	1000	—			w d. 31 Grudni 1892 r.	—	—

Pozostałość z subwencyi na stypendya dla gospodyń wiejskich 5 01¹/₂

Subwencya ministeryalna na zestawienie statystyczne ziemiopłodów oraz wosku i miodu z tej wpłynęło za rok 1891 jako druga rata 550 zlr. za wosk i miód 100 zlr. oraz pierwsza rata za rok 1892 zlr. 550 — razem 1200 zlr. w. a.

Preliminarz dochodów i rozchodów „Tygodnika rolniczego“ na rok 1893.

DOCHODY:		złr.	ct.	złr.	ct.	ROZCHODY:		złr.	ct.	złr.	ct.
1. Prenumerata 157 członków à 6 złr. i 20 à 4 złr. . . .				1022	—	1. Niedobór z r. 1892				139	73
2. Ogłoszenia				150	—	2. Druk 53 numerów „Tygo- dnika“				925	—
3. Prenumerata zaległa	225	50				3. Pensya Redaktora	700	—			—
4. Ogłoszenia zaległe	63	50	289	—	4. Administracya	140	—	840	—		
5. Subwencya Sejmowa	500	—			5. Marki gazetowe			150			
6. „ Ministeryalna	500	—	1000	—	6. Wydatki biurowe	60	—				
					7. Portorya od pieniędzy . . .	5	—				
					8. Stęple od gazet zagranicznych	5	—				
					9. Podatek	10	—				
					10. Wydatki nieprzewidziane . .	10	—	90	—		
					11. Artykuły płatne			150	—		
					12. Zwrot awansu kasie Towa- rzystwa za r. 1891 i 1892			244	—		
Razem			2461	—	Razem			2538	73		

ZESTAWIENIE:

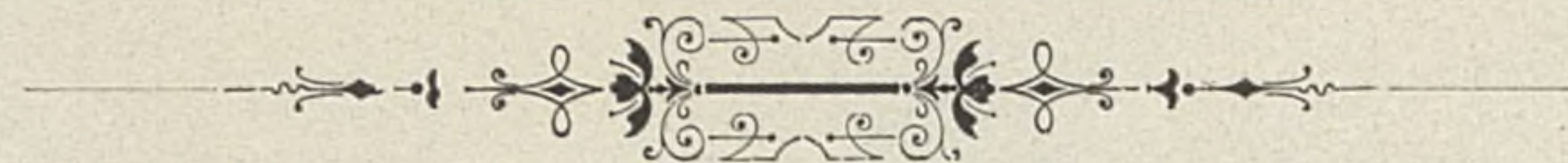
Rozchody wynoszą 2538 Złr. 73 ct.
 Dochody 2461 „
 Pozostaje do pokrycia 77 Złr. 73 ct. w. a.

Sekretarz:
H. Lewiecki.

Sekeya administracyjna Komitetu:
Karol Scipio. Juliusz Leo.

Vice-prezes:
St. Homolacs.

Komisya skonstrujaca:
Stanisław Żeleński.

Prilimnary rachobow i rachobow „Tygodnika Polnizygo” na rok 1893

ROKHOBY:				DOCHODY:			
cl.	zl.	cl.	zl.	cl.	zl.	cl.	zl.
1	130			1	1000		
2	85			2	1000		
3	—			3	—		
4	—	100		4	—		
5	—	140		5	—		
6	130			6	—		
7	—	60		7	—		
8	—	—		8	—		
9	—	—		9	—		
10	—	—		10	—		
11	—	—		11	—		
12	—	—		12	—		
13	—	—		13	—		
14	—	—		14	—		
15	—	—		15	—		
16	—	—		16	—		
17	—	—		17	—		
18	—	—		18	—		
19	—	—		19	—		
20	—	—		20	—		
21	—	—		21	—		
22	—	—		22	—		
23	—	—		23	—		
24	—	—		24	—		
25	—	—		25	—		
26	—	—		26	—		
27	—	—		27	—		
28	—	—		28	—		
29	—	—		29	—		
30	—	—		30	—		
31	—	—		31	—		
32	—	—		32	—		
33	—	—		33	—		
34	—	—		34	—		
35	—	—		35	—		
36	—	—		36	—		
37	—	—		37	—		
38	—	—		38	—		
39	—	—		39	—		
40	—	—		40	—		
41	—	—		41	—		
42	—	—		42	—		
43	—	—		43	—		
44	—	—		44	—		
45	—	—		45	—		
46	—	—		46	—		
47	—	—		47	—		
48	—	—		48	—		
49	—	—		49	—		
50	—	—		50	—		
51	—	—		51	—		
52	—	—		52	—		
53	—	—		53	—		
54	—	—		54	—		
55	—	—		55	—		
56	—	—		56	—		
57	—	—		57	—		
58	—	—		58	—		
59	—	—		59	—		
60	—	—		60	—		
61	—	—		61	—		
62	—	—		62	—		
63	—	—		63	—		
64	—	—		64	—		
65	—	—		65	—		
66	—	—		66	—		
67	—	—		67	—		
68	—	—		68	—		
69	—	—		69	—		
70	—	—		70	—		
71	—	—		71	—		
72	—	—		72	—		
73	—	—		73	—		
74	—	—		74	—		
75	—	—		75	—		
76	—	—		76	—		
77	—	—		77	—		
78	—	—		78	—		
79	—	—		79	—		
80	—	—		80	—		
81	—	—		81	—		
82	—	—		82	—		
83	—	—		83	—		
84	—	—		84	—		
85	—	—		85	—		
86	—	—		86	—		
87	—	—		87	—		
88	—	—		88	—		
89	—	—		89	—		
90	—	—		90	—		
91	—	—		91	—		
92	—	—		92	—		
93	—	—		93	—		
94	—	—		94	—		
95	—	—		95	—		
96	—	—		96	—		
97	—	—		97	—		
98	—	—		98	—		
99	—	—		99	—		
100	—	—		100	—		

WYKAZ WYDATKOW

Wszystkie wydatki
Dochody
Rozsetki do papieru

WYKAZ WYDATKOW	
cl.	zl.
1	1000
2	1000
3	—
4	—
5	—
6	—
7	—
8	—
9	—
10	—
11	—
12	—
13	—
14	—
15	—
16	—
17	—
18	—
19	—
20	—
21	—
22	—
23	—
24	—
25	—
26	—
27	—
28	—
29	—
30	—
31	—
32	—
33	—
34	—
35	—
36	—
37	—
38	—
39	—
40	—
41	—
42	—
43	—
44	—
45	—
46	—
47	—
48	—
49	—
50	—
51	—
52	—
53	—
54	—
55	—
56	—
57	—
58	—
59	—
60	—
61	—
62	—
63	—
64	—
65	—
66	—
67	—
68	—
69	—
70	—
71	—
72	—
73	—
74	—
75	—
76	—
77	—
78	—
79	—
80	—
81	—
82	—
83	—
84	—
85	—
86	—
87	—
88	—
89	—
90	—
91	—
92	—
93	—
94	—
95	—
96	—
97	—
98	—
99	—
100	—